

Man har fremdeles sagt, at Studsmaalsbogen var ligesom et Trællemærke fra Fortiden, som endnu heftede paa Tyndet. Jeg forstaaer ikke ganske disse Udtalelser, og navnlig forstaaer jeg aldeles ikke, hvorledes man troer, at man ved dette Lovforslag vil faae bortfjernet det, som man har til Hensigt at sjerne, eller troer at kunne gennemføre den Righed, som man anseer for uanselig. Ved at vedtage dette Lovforslag opnaaer man jo ikke, at Studsmaalsbøgerne bortfalde; de ville ligesuldt vedblive at bestaae. Tjenestehendet vil fremdeles være forpligtet til at holde en Studsmaalsbog, og der er blot den Forskjel fra nu, at der ikke i samme skal indføres noget Vidnesbyrd om hans Forhold. Men nu har den ærebe Landstingsmand fra Præstø (J. Anderfen) jo udtalt, at han i Grunden anseer Vidnesbyrdet for det mindre Væsentlige, og at det Væsentlige derimod er, hvor lang Tid Vedkommende har været i sine Tjenester, og at det egentligt er det, som han sætter Priis paa. Altsaa vedbliver der fremdeles i Studsmaalsbogen at indføres just det Vidnesbyrd, som den ærebe Landstingsmand lægger meest Vægt paa, og som ogsaa jeg troer er af megen Betydning; dette Vidnesbyrd skal Tyndet fremdeles være pligtigt til at føre omkring med sig i den Studsmaalsbog, som det er pligtigt at have. Dersom man fuldstændigt vil gennemføre det, som man tilsigter, maa man aldeles affkaste Studsmaalsbøger, men det har man dog ikke i Sindet, og jeg troer heller ikke, at det i det Offentliges Interesse vilde være rigtigt. Saalænge man imidlertid ikke vil gjøre det, men indskrænker sig til et Lovforslag som det foreliggende, anseer jeg hele Forandringen for uheldig og betydningsløs. Det forekommer mig, at man ikke skal gjøre Forandring i den bestaaende Lovgivning, navnlig ikke i en Lov, der ikke har bestaaet længere end den nuværende Tyndelov, medmindre der er en fuldgyltig og grundet Anledning dertil, og man ogsaa virkelig kan gennemføre det, som man derved har til Hensigt, men jeg hencægter, at noget Saadant er Tilfældet ved det Lovforslag, der her foreligger.

Bloug: Min Betragtning af nærværende Sag nærmer sig, som jeg allerede forrige Gang, da jeg havde Ordet, tillod mig at udvilde, overordentligt meget til den høitagede Justitsministers. Jeg betragter Sagen som temmelig betydningsløs, men jeg troer, at der dog er Tale om et billigt Ønske fra den Side, hvorfra Sagen er kommen frem, som man kan gaae ind paa. Jeg skal ikke ville forsvare et Udtryk, som jeg før brugte, nemlig Udtrykket „Trællemærke“. Jeg meente dermed kun, at man fra anden Side opfattede Forholdet saaledes, men jeg meente just ikke, at det var saaledes. Jeg vil indrømme, at det vilde være rigtigere at sige, at Studsmaalene ere et Vidnesbyrd om en Umyndighedstilstand, hvori man sætter Almuen og navnlig den tjenende Deel af den fremfor alle andre Medborgere. De ere en Grindring fra den Tid, da det var de ugifte Bønderkarle forbudt at ernære sig ved frit Arbejde, men de vare pligtige til at tage fast Tjeneste; en saadan Tilstand har jo bestaaet, men den er for mange Aar siden ved en høitaget, nu forlængst afbød Godseiers Bestræbelser i den roeskildste Stænderforsamling bleven ophævet. — Jeg har iøvrigt ikke Videre at tilføie, end at jeg virkelig ikke, da jeg før udtalte mig, drømte om, at min Udtalelse skulde give Anledning til en stor politisk Discussion her i denne Sal. Jeg kan indrømme den ærebe 7de Landstingsmand for Kjøbenhavn (David), at ingenlunde alt Gammelt er daarligt, men, fordi jeg indrømmer dette, derfor indrømmer jeg ikke, at en Foranstaltning, der for længe siden har tabt sin Betydning, fortjener at opretholdes. Jeg troer visseelig ikke, at Familielivet i mindste Maade vil forstyrres og faares eller blive slettere derved, at man ophører at give Studsmaal i Studsmaalsbøgerne, og ligesaa lidt troer jeg, at Studsmaalenes Vibeholdelse eller Affkæstelse har det Allermindste at bestille med de onde Instincter og stærke Lidenskaber, der kunne findes hos Almuen som hos alle andre Stænder, som maaskee træde noget hyppigere frem hos Almuen, fordi denne overhovedet taler mere reent ud af Posen og